

[Erik Eriksen.]

hænder end socialistiske kan^{medes} trække i, og så kan der måske også komme noget fornuftigt ud af trækspillet. Nu må vi se.

Må jeg så endelig sige, at jeg synes, den høje regering i det hele taget i altfor høj grad er besjælet af tanken om ligesom at ville være bedrevidende og derfor også føler det som en opgave at skulle være formynder, hvorved regeringen også i nogen grad kommer til at virke som en spåmand.

Socialdemokratiet har, lige siden det dannede regering, ikke skyet nogen anstrenge for på så at sige alle områder at skabe kontrol og få mest muligt ledet efter en speciel plan. Da vi fik den nuværende regering, fik vi også et ministerium, der skulle passe på, at der blev harmoni i de forskellige ministerielle dispositioner. Nu tillader tiden desværre ikke at gå i enkeltheder, men så meget kan dog siges, at ligefrem harmoni og overensstemmelse har der ligeså lidt været mellem de forskellige ministres udtalelser som imellem de ønskedrømme, der er opstillet i langtidsprogram og nationalbudget, og den faktiske stilling i dag. Jeg har nævnt den højtærede handelsministers udtalelse om, at „vi lå lunt i svinget“. Nu så jeg, at „Østsjællands Folkeblad“ forleden dag påpegede, at den samme minister for ikke så lang tid siden fortalte os, at nu var det engelske pund ved at blive hård valuta. Det trænger ikke til nogen kommentar. Eller jeg kan også nævne minister Buhls optimisme i foråret, da han forelagde sit nationalbudget, og sammenholde det med den højtærede landbrugsministers meget pessimistiske udtalelser i Odense i sommer, eller det, jeg kaldte langtidprogrammets ønsketænkning om dansk eksports muligheder for at få dollarindtægter. Her kan vi ikke andet end sige — hvis vi skal sige det mildt —, at det var altsammen noget, der var præget af ønsket om at få regnskabet til at gå op. Der er langt mellem programmet og det faktisk opnåede, så langt, at det måske kan virke lidt pinligt.

Jeg kunne også tage et andet område, den højtærede boligministers lov om værelseanvisning. Fra oppositionens side hæftede man sig dengang bl. a. ved, at behovet for en sådan lovgivning ikke var undersøgt eller dokumenteret, og naturligvis faldt der i den anledning en hel del knubbede ord af. Boligministerens forslag omfattede ifølge en opgørelse, som statistisk departementet foretog efter forslaget fremsættelse, i alt ca. 55 000 værelser; for Københavns kommune var antallet af overtallige værelser i lovens

forstand ca. 14 000. Så spørger jeg: Hvorledes er det gået med virkningerne og administrationen af denne, det indrømmer jeg, stærkt beskårne, men gennemførte værelseanvisningslov? Det påstås, at der i det stor-københavnske område er udlejet i alt ca. 30, siger og skriver tredive værelser, og hvad mon ikke denne administration har kostet? Jeg kan ikke tænke mig, at der findes nogen lovgivning, der forholdsvis har kostet så meget i administration. Det var jo et kolossal stort administrationsapparat, boligministeren oprettede — det var vel i foråret 1948, vi behandlede lovforslaget. Venstre pegede dengang på en hel del af det overflødige, som den højtærede minister ville opbygge. Nu ser jeg i aviserne — jeg går da ud fra, at det er rigtigt —, at også her har udviklingen givet os ret i vort syn, således at man nu begynder at afvikle noget af dette alt for store apparat. Derfor siger jeg: der er for mig at se al mulig grund til ængstelse, når man, i så høj grad som jeg her har nævnt eksempler på, bliver bjergtaget af sine egne tanker om kontrol og gennemførelse af specielle planer, således som mangt og meget har vist det i regeringens politik. Mangt og meget i trontalen synes jeg også er uovervejet og ikke gennemtænkt. Den er alt for stykkevis på en hel række områder.

Se, med disse ord har jeg altså villet pege på en del af det, som regeringen har gennemført, og hvorledes det har virket, og jeg har også prøvet på at sige noget om det, vi ønsker i fremtiden på baggrund af den tale, som den højtærede statsminister holdt her, den dag rigsdagen åbnede. Jeg indrømmer, at det er noget svært helt at være klar over, hvad der egentlig ligger i denne programtale, men hvis der altså ligger det i den, jeg har ment at kunne læse, så kan jeg sige til regeringen, at hvis det er et sagligt medarbejderskab den søger, skal den ikke savne dette. Men det springende punkt er altså, hvad programtalen egentlig indeholder. Hvis der ligger i den en vilje til fordomsfrit at se bort fra dogmerne, er vi villige. Ligger der i den en begrænsning af statens store forbrug, således som det afspejler sig på budgettet, også på udgiftssiden? Jeg kan ikke se det, jeg spørger om det. Ligger der i den, at vi nu for alvor skal sætte ind på en virkelig afvikling af restriktionerne — jeg siger igen, at det er noget helt andet end rationeringen — også med det formål for øje at hindre den prisstigning, der ligger og lurur? For en prispolitik, der gør det muligt for de dyrest arbejdende virksomheder ikke blot at leve godt, men i reali-